

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 7C/81/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2508212646
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Chrapková Ph.D.
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2015:2508212646.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou JUDr. Luciou Chrapkovou, Ph.D. v právnej veci navrhovateľa: Thorpe recovery, s.r.o., so sídlom Stráž 8419, Zvolen, IČO: 46 662 324, proti odporcovi: Y. V., W.. XX.XX.XXXX, F. U., L. XXX/X, v konaní zast.: Slávkou Baričovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Piešťany o zaplatenie zmluvnej pokuty takto

rozhodol:

I. Zrušuje sa platobný rozkaz Okresného súdu Piešťany zo dňa 09.12.2008, č.k. 5Ro/661/2008-9.

II. Návrh sa zamieta.

III. Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Právny predchodca navrhovateľa návrhom z 20.11.2008 navrhol, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 0,1% denne zo sumy 866,-Sk od 15.10.2005 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

Návrh odôvodnil tým, že odporca 15.03.2000 uzavrel so spoločnosťou DRUKOS, a.s., Banská Bystrica, zmluvu č. XXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bol záväzok spoločnosti DRUKOS, a.s., dodať odporcovi hnutelnú vec- tovar a záväzok odporcu kúpnu cenu vo výške 12990 Sk. V prípade omeškania s platením splátok kúpnej ceny podľa zmluvy sa odporca zaviazal zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,1% denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania (čl. I VOP). Odporca ku dňu podania návrhu uhradil svoj záväzok len čiastočne vo výške 12124,-Sk. Jeho pohľadávka predstavuje zmluvnú pokutu vo výške 0,1% denne z 866,-Sk za každý deň omeškania.

Pohľadávka predstavujúca nezaplatenú zmluvnú pokutu bola postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok 16.03.2006 uzatvorenou postupcom JUDr. Martou Todekovou, SKP DRUKOS „v konkurze“ na postupníka Jána Holeca, Jesenského č. 5, Nitra. Dňa 16.03.2006 postúpil Ján Holec zmluvou o postúpení pohľadávok v spojení s dodatkom č. 1 z 27.03.2006 na spoločnosť MEDIATION KMCH, s.r.o., sídlo: Farská 2, Nitra, IČO: 35952989, pohľadávku voči odporkyňi. Spoločnosť MEDIATION KMCH, s.r.o., sídlo: Podlavická cesta 31, 974 09 Banská Bystrica, IČO: 35952989 postúpila 23.02.2008 zmluvou o postúpení pohľadávok pohľadávku voči odporkyňi na spoločnosť Ivaco Consultants Limited, sídlo: Suite 13, Oliaji Trade Centre, FRancis Rachel Street, Victoria, Mahé, Seychelles, IČO: 045790. Dňa 17.05.2008 spoločnosť Ivaco Consultants Limited, so sídlom Suite 13, Oliaji Trade Centre, Francis Rachel Street, Victoria, Mahé, Seychelles, IČO: 045790, postúpila pohľadávku odporkyne na spoločnosť Akropolis estates, s.r.o., Štefánikova trieda 79, Nitra, IČO: 36814148 zmluvou o postúpení pohľadávok. Postupník zmenil obchodné meno na KFZ Sys, s.r.o., sídlo Košútská 1342, Sládkovičovo, pričom Okresným súdom Trnava bol následne na spoločnosť KFZ Sys, s.r.o., vyhlásený konkurz.

Súd vo veci rozhodol platobným rozkazom dňa 09.12.2008, č.k. 5Ro/661/2008-9, ktorým návrhu v celom rozsahu vyhovel.

Podľa § 173 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), ak platobný rozkaz nemožno doručiť čo i len jednému z odporcov, súd ho uznesením zruší v plnom rozsahu.

V zmysle citovaného uznesenia súd zrušil vyššie uvedený platobný rozkaz, nakoľko ho nebolo možné doručiť odporcovi do vlastných rúk.

Uznesením Okresného súdu Piešťany 27.11.2014, č.k. 7C/81/2010-68, súd pripustil, aby do konania na strane navrhovateľa na miesto doterajšieho navrhovateľa: SKP, k.s., sídlo: Lazovná 64, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 44 915 691, správca konkurznej podstaty úpadcu KFZ Sys., s.r.o., „v konkurze“ so sídlom Košútska 1342, 925 21 Sládkovičovo, IČO: 36 814 148 vstúpil ako navrhovateľ: Thorpe recovery, s.r.o., so sídlom Stráž 8419, 960 01 Zvolen, IČO: 46 662 324. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 08.01.2015.

Podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)

Podľa § 200ea ods. 1 OSP, ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Súd prejednal vec v zmysle § 115a ods. 2 OSP bez nariadenia pojednávania a z listinných dôkazov: Kúpnej zmluvy, Nákup na splátky zo dňa 15.03.2000, Všeobecných obchodných podmienok kúpnej zmluvy a ďalšieho spisového materiálu zistil skutkový stav:

Dňa 15.03.2000 uzavrel odporca ako kupujúci so spoločnosťou DRUKOS, a.s. ako predávajúcim kúpnu zmluvu, Nákup na splátky, predmetom ktorej bola kúpa výrobku Panasonic SC AK 27 -veža, za kúpnu cenu 12990 Sk. Zmluvné strany sa dohodli na zaplatení kúpnej ceny v splátkach vo výške 866 Sk, pričom odporca zaplatil nultú splátku vo výške 2598,-Sk.

Podľa čl. I bod 4 Všeobecných obchodných podmienok spoločnosti DRUKOS, a.s., pokiaľ je kupujúci v omeškaní s úhradou splátky kúpnej ceny je povinný zaplatiť predávajúcemu zmluvnú pokutu vo výške 0,1% z dlžnej sumy za každý deň omeškania.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb., v znení účinnom k 15.03.2000, typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb., v znení účinnom k 15.03.2000, typová zmluva nesmie obsahovať a) neprimerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä 1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku alebo poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby, 2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu; b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (OZ), výkon práv a povinností vyplývajúcich občianskoprávnymi vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 544 ods. 1 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 545 ods. 1 OZ, ak z dojednávania o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení.

Súd má za preukázané, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom vznikol záväzkový právny vzťah na základe uzatvorenej zmluvy, v zmysle ktorej právny predchodca navrhovateľa predal odporcovi tovar v hodnote 12990,-Sk, pričom kúpnu cenu sa odporca zaviazal uhradiť v splátkach.

Pri posúdení konkrétnych skutkových okolností veci súd v prvom rade vyhodnotil povahu vzťahu medzi právnym predchodcom navrhovateľa (spoločnosťou DRUKOS a.s.) a odporkyňou a zistil, že medzi účastníkmi existuje povahou občianskoprávny vzťah. Súd pri tomto konštatovaní prihliadol na ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ktoré obsahovali úpravu tzv. typových zmlúv, pod ktorých vymedzenie spadá aj uzavretá zmluva. Súd je oprávnený aj z úradnej povinnosti skúmať, či typová spotrebiteľská neobsahuje neprimerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladali nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán resp. by boli v rozpore s dobrými mravmi (tejto úprave v súčasnosti zodpovedajú v podstate ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách). Ako už súd uviedol, právny vzťah odporcu s právnym predchodcom navrhovateľa je svojou povahou vzťahom občianskoprávnym spadajúcim okrem iného aj pod ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa.

Súd vychádza z toho, že dojednanie o zmluvnej pokute môže byť neprimeranou zmluvnou podmienkou v zmysle § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. (že to tak môže byť, v súčasnej dobe to už dokonca výslovne stanovuje § 53 ods. 4 písm. k Občianskeho zákonníka). Ak je splnenie niektorej povinnosti zabezpečené v zmluve viacerými právnymi inštitútmi, je nevyhnutné v typovej zmluve, ktorej obsah jedna strana nemá možnosť ovplyvniť, posúdiť primeranosť použitia viacnásobného zabezpečenia povinnosti. Súd je k tomu vo veciach spotrebiteľských zmlúv povolaný aj z úradnej povinnosti. Ak splnenie povinnosti zaplatiť splátky kúpnej ceny je zabezpečené výhradou vlastníctva a ešte aj úrokmi z omeškania, dojednanie zmluvnej pokuty popri tom vo výške 0,1% denne z dlžnej sumy je neprimeranou zmluvnou podmienkou, ktorá zakladá značný nepomer medzi právami a povinnosťami strán a z hľadiska jej kauzy (t.j. ekonomického dôvodu, ktorý vedie k jej zakotveniu do zmluvy) nie je ničím iným ako obchádzaním kogentného ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka o najvyššej prípustnej výške úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch. Z tohto dôvodu odporca nebol povinný voči navrhovateľovi na platenie zmluvnej pokuty a z hľadiska navrhovateľom uplatneného nároku prichádza do úvahy len jeho zamietnutie, keďže neexistuje jeho právo na zaplatenie uplatnenej pohľadávky voči odporkyňi.

Záverom súd uvádza, že v obdobnej veci Okresný súd Poprad vo veci sp. zn. 13C/74/2010 rozsudkom z .5.2010, kde bol návrh podávaný totožným navrhovateľom, vyslovil, že zmluvná podmienka uvedená v článku I. Kúpna cena a spôsob jej platenia, bod 4., veta prvá o povinnosti kupujúceho zaplatiť predávajúcemu zmluvnú pokutu pri omeškaní s úhradou splátky kúpnej ceny vo výške 0,1 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania, uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach kúpnej zmluvy, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou kúpnej zmluvy o nákupe na splátky uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dňa 4.1.2000, je neprijateľná. Súčasne podaný návrh zamietol a náhradu trov konania účastníkom nepriznal. Rozsudok Okresného súdu Poprad bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/11/2010-98 zo dňa 11.11.2010. V odôvodnení rozsudku Krajského súdu v Prešove bolo konštatované, že súd je oprávnený aj bez návrhu vo svetle smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách prihliadnuť aj v zmluvách uzavretých pred 1.4.2004 na zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nepriznať plnenie z takejto podmienky. Podľa názoru Krajského súdu v Prešove, zmluvná pokuta vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy, t.j. 36,5% ročne, vysoko prevyšuje akékoľvek produkty bánk na Slovensku, ktoré umožňujú

dosiahnuť zisk, a to v násobkoch. Podľa zmluvy si DRUKOS, a.s. vyhradil prevod vlastníctva nielen zaplatením splátok kúpnej ceny, ale aj zmluvnej pokuty. Dodávateľ si teda poistil svoje postavenie vlastníka aj zmluvnou pokutou, a to bez ohľadu na jej výšku. Tak vysoká zmluvná pokuta za nezaplatenie splátky kúpnej ceny je pri výhrade vlastníctva neprimeraná, keďže dodávateľ v jednom okamihu má vlastníctvo, popri tom prijíma ekvivalent hodnoty tovaru v podobe peňažných prostriedkov, ktoré môže ďalej investovať a vzniká mu aj nárok na úroky z omeškania. Z týchto dôvodov považoval nijako nelimitovanú zmluvnú pokutu 0,1 % denne za pokutu, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Zmluvnú pokutu 36,5 % ročne považoval za značne neprimeranú oproti úrokom z omeškania, ktoré v r. 2000 predstavovali 17,6 % ročne a ktorá značne znevýhodňovala žalovanú spotrebiteľku. Nelimitovanú percentuálnu zmluvnú pokutu považoval za obchádzanie úrokov z omeškania, ktoré lepšie vystihujú sankcionovanie spotrebiteľa za jeho prídlhé omeškanie. Súčasne zmluvnú pokutu v uvedenej výške % ročne, vysoko prevyšuje akékoľvek produkty bánk na Slovensku, ktoré umožňujú dosiahnuť zisk, a to v násobkoch. Obdobný právny názor zároveň vyslovil aj Krajský súd v Trnave v rozsudku, č.k. 10Co 79/2012 z 18.06.2013. Na základe uvedeného preto súd návrh navrhovateľa zamietol. V závere súd dopĺňa, že vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o pohľadávku, ktorá bola postúpená na navrhovateľa od jeho právneho predchodcu (ako dodávateľa), súd vo výroku rozhodnutia výslovne neuviedol, resp. neurčil túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú. Takéto vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky má význam iba za toho predpokladu, ak by túto neprijateľnú zmluvnú podmienku si bol upravil navrhovateľ a malo by to význam v tom smere, aby ju v ďalšom vo svojich zmluvách nepoužíval. Tak ako je vyššie uvedené jedná sa však už o postúpenú pohľadávku a o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorú v zmluve o pripojení resp. v dodatku k tejto zmluve upravil právny predchodca navrhovateľa.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, keďže v súvislosti s konaním mu žiadne trovy nevznikli a ani si ich náhradu neuplatnil návrhom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia. Lehota na podanie odvolania je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon súde (odvolanie možno urobiť ústne do zápisnice na ktoromkoľvek súde alebo doručiť do podateľne Okresného súdu Piešťany) alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť Okresnému súdu Piešťany. Právo podať odvolanie nemajú účastníci, ktorí sa ho vzdali.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. , t.z.:

1/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

2/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

3/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,

4/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

5/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

6/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

7/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,

8/ súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.